

Zeynal Vəfa
Xocalı

Mən hardayam, qadir Allah, hardayam?
İçim zülmət, çölüm zülmət, dardayam.
Ətrafımda yalquzaqlar ulaşır,
Hara qədəm qoyuramsa, ayağım
Ölənlerin qanlarına bulaşır.
Sakinləri otlaq kimi biçilmiş,
Al qanları şərab kimi içilmiş,
Sahibi yox məzarlıqımı bu şəhər?
Özü boyda külü qalıb, közü yox,
Bir quruca adı qalıb, özü yox.
Gözlər gördüm, neştər ilə oyulmuş,
Üzlər gördüm, dəriləri soyulmuş.
Kim doğrayıb bu günahsız qolları,
Cəsədlərlə doldurublar yolları.
Baltalanmış başlar gördüm, bədən yox,
Nədən yoxdur,
Nədən yoxdur,
Nədən yox?
Harda batıb qalmısan sən,
Harda yatıb qalmısan sən,
Ey dünyanın sahibi?
Kəsik başda qana batmış örpəyə,
Daş divara mismarlanmış körpəyə
Necə baxım, necə mən?
Allah, bu qış necə qanlı fəsilmiş,
Qadın gördüm mən döşləri kəsilmiş,
Bu daşnaklar nə yırtıcı nəsilmiş...
Yer üzündə vəhşilikdə təkdilər,
Neçə-neçə türk oğlunun köksünü
Parçalayıb xaç nişanı çəkdilər.
Bu nə dəhşət,
Bu nə vəhşət, İlahi,
Sakit baxa bilərəmmi səncə mən,
Hər ayağı bir budağa bağlanıb,
Ortasından şaqqalanmış gəncə mən, İlahi.
Gəl gözümdən milyard gözə yaş daşı,
Özü boyda bir məzardır Xocalı,
Sanki mənəm bu gün onun baş daşı.
Dilçəyindən qoparılmış dillərin
Ən sonuncu, axır vida sözüyəm.
Cavanların gilələri bıçaqla
Mehvərindən çıxarılmış gözüyəm.
Tonqallarda yandırılan çağalar
Toplumunun çırıldayan közüyəm,
Xocalının özüyəm.

Niyə Tanrı seçmir ağı qaradan,
Körpələrin gözlərini çıxarıb,
Giləsindən boyunbağı yaradan
Bu qatillər zümrəsinin qətlinə
Niyə axı fərman vermir Yaradan?

Heç kəs məni öz "Mən"inə qatmadı,
Yeddi milyard allahdaşın yeddisi
Xocalımın harayına çatmadı.

Naqasaki, Xatın, Soqmi biçimdə
Bir şəhəri öldürüblər içimdə.
Bəşəriyyət lalmı, karmı, kordumu?
Biganələr dünyasıyla döyüşə
Göndərimmir indi qəzəb ordumu?

Bir yad quşa daş atdıqımı məgər biz,
Xocalıtək günahsız bir şəhəri
Avropada yandırsaydıq əgər biz,
Dözərdimi qəlbi paslı dəmirlər?
Bizi məşhər ayağına çəkərdi,
Qan möhürlü qətnamələr, əmrlər.

Bir şəhəri yer üzündən sildilər,
Silən kimdi? Başbilənlər bildilər.
Niyə axı tənhalıqda qocalım,
Özü boyda bir tabutdur Xocalım.
Bir dost şəhər tapılmadı cahanda,
Qatillərə nifrət təbli çaldıra,
Bu tabutu öz çiyinə qaldıra.

Millətinin sayı qədər insanı,
Qırıb-tökən vəhşilərə nə deyim,
Haqqım varmı yaşamına "hə" deyim?

Qəzəb ilə, nifrət ilə dolmasam,
Üzərindən yüz Xocalı qatili
Asılmış bir dar ağacı olmasam,
Allah məni bağışlamaz öluncə.

Gör nə deyib bir əcnəbi rahibi:
"Əgər olsam okeanlar sahibi,
Susuzluqdan yana-yana zillətə
Düçar olan o yırtıcı millətə
Bir qətrəmi, bir damlamı qıymaram".

Beş qitəlik zəlzələdir harayım,
Xocalı tək topdağıtmaz sarayım,
Külə dönüb... kimdən kömək arayım?
Bütövlüyə axınlaşa bilməyən,
Bir-birinə, bəlkə, 14 əsrdə,
14 addım yaxınlaşa bilməyən,
Dər-ül-İslam dünyasından bircəsi
Qəzəbini qəzəbimə qatmadı,
Xocalımın harayına çatmadı.
Dindaşına heç vaxt hayan olmayıb,
Özsüzlükdə tək özünü yaşatdı.
Şeytan dolu, ifrit dolu Hayastan
Böyründəykən, Kəbədə
O, xəyali şeytanlara daş atdı.
Hayastana atılsaydı o daşlar
Qan düşmənim Daşnakstan bölgəsi,
O şeytanlar, o iblislər ölkəsi,
İndi torpaq altındaydı bəlkə də.
Axmaz idi daha dərya qanımız,
Canlı şeytan zümrəsindən dünyada
Birdəfəlik qurtarardı canımız.
Vətəndaşsız vətən torpaq, vətən daş,
Qalx ayağa, Xocalısız vətəndaş!
Bir səs dəydi qulağıma... bu nə səs?
-Ömrü talan, qəlbi talan,
Səmalarda qanad çalan
Bir ananın ruhuyam mən.
Bir quş idim... qonmaq üçün
Bir Xocalı talam vardı,
İndi isə talasızam.
Üç körpəcə balam vardı,
Tikə-tikə doğradılar,
İndi artıq balasızam.
Qocalanda söykənməyə
Üç möhtəşəm qalam vardı,
Dağıtdılar... qalasızam.

Xocalıda gözlərimi
Çıxardılar... gözümsüzəm,
Dilçəyimi mehvərindən
Qopardılar... sözümsüzəm.
Vətən adlı ocağımı
Söndürdülər... közümsüzəm.
Dözümümü öldürdülər,
Bu millətin ürəyinə

Hardan alıb dözümlü süzəm?
Bəlkə, dözümlü yetər daha,
İstəmirəm mən Tanrıdan
Borc alaraq özüm süzəm.

Səmalarda qanad çalan
Ruham indi... Xocalısız.
Qadir Allah, ürəyimə
Bircə damla Xocalısız,
Dözəmmirəm Xocalısız.

Ölüm yüklü raketləri,
Səma boyu süzdürənlər,
Ey İraqı, Fələstini
Qan selində üzdürənlər,
Ürəyimin sən Qarabağ,
Şuşa, Laçın, Ağdam adlı
Tellərini niyə kəsdin?
Yoxsa bizi yer üzündən
Silməkmidi sən qəsdin?
Sanmayın ki, işğalçıya
Dayaq olmaq dəyanətdir,
O ən böyük xəyanətdir.
Sanmayın ki, inayətdir,
O, bəşəri cinayətdir.

60 milyon qan qardaşım ərmisə,
Qartalmısa, pələngmisə, nərmisə,
Hər yumruğu açılmamış mərmisə,
Hacət yoxdur susub fikrə dalmağa.
Hayk ünvanlı hibrid-daşnak nəslinin
Üzərində zəfər təbli çalmağa,
Zəngəzurun, Qarabağın, Göyçənin,
Xocalının qisasını almağa Gücüm çatar,
Çatar, Çatar, Çatacaq.

Vəfa Z. Xocalı: şeir // Azərbaycan. - 2011. - № 2. - S. 3-9.